

Van de redactie – ‘Alles wordt altijd anders’

Barbara Majoor

Received 19 May 2022 | Accepted 19 May 2022 | Published 2 June 2022

Wij nemen u even kort mee terug in de tijd. In 2018 kondigde Philip Wallage in een column ‘Van de redactie’ aan dat het MAB een ‘open access’ tijdschrift werd – een belangrijke mijlpaal in het bestaan van dit medium. Mijlpalen markeren altijd een punt op de tijdbalk tussen wat was en wat gaat komen, luiden altijd een afscheid en een nieuw begin in. Daarmee is een mijlpaal ook een bevestiging: alles wordt altijd anders! Dat is ook goed. Een tijdschrift hoort zich te ontwikkelen. In de manier waarop het vormgegeven wordt, in de manier waarop er met de inhoud wordt omgegaan en in de wijze waarop er gekeken wordt naar manieren om het blad nog beter te profileren. Om het toegankelijker en aantrekkelijker te maken. Dat vraagt om visie, om scherpte en om daadkracht. Een tijdschrift blijft niet uit zichzelf bestaan; energie, voldoende commitment en visie, sterke aansluiting bij de doelgroep en de juiste middelen zijn essentiële ingrediënten voor het voortbestaan.

Sinds de column van Philip Wallage van vier jaar geleden is er het nodige gebeurd. Voor het eerst in het honderdjarig bestaan van het MAB hebben we een vrouwelijke voorzitter van de Kernredactie (en de Stichting MAB): Barbara Majoor (Nyenrode en AFM). Zij volgde in 2020 Philip Wallage (VU en UvA) met veel plezier op. Naast Barbara staat Anna Gold (VU); nog een feminiene kracht aan het MAB-firmament. Beide dames lieten zich van onlangs hun beste kant zien tijdens het geslaagde, hoog gewaarde MAB-webinar in maart jl., dat zich toespitste op data-analyse in relatie tot de accountantscontrole. Het is wellicht aardig om u daar toch even iets over te vertellen.

Webinar data-analyse

Tijdens dit webinar mochten de auteurs die hadden bijgedragen aan het themanummer ‘De Controle verklaard’ in een relatief kort tijdsbestek uitleggen wat de portee van hun artikel was en wat de krenten waren uit hun onderzoek. Er werd gesproken over de plaats van data-analyse binnen de controlestandaarden en er was aandacht voor een verhaal over wat het toepassen van data-analyse doet met het professionele scepticisme van auditors. Hoe kritisch ben en blijf je als je data-analyse toepast? Hoeveel vertrouwen ontleen

je daar overtuigd aan, begrijp je wel precies wat er gebeurt in het proces van data-analyse en heb je de mogelijkheden voldoende in het vizier? Ook werd er tijdens het webinar door een Bayesiaanse bril gekeken naar gestratificeerde steekproeven. Stevige kost, maar wie zich erin verdiept, kan constateren dat dit voordelen heeft voor de auditor. Het webinar werd gecompleteerd door een bijdrage over de kwaliteitsborging van datagedreven controlemethodologie en een aansprekend verhaal over onderzoek naar de wijze waarop young professionals aankijken tegen technologische vernieuwing in de accountantscontrole. De uitkomsten daarvan zeggen iets over de intensiteit van de verwachte adoptiegraad van data-analyse in de nabije toekomst, hetgeen het belang van een dergelijk onderzoek onderstreept. In een sprankelend slotverhaal nam prof.dr. Eddy Vaassen de kijkers mee in een schets van ‘het grotere verhaal’ rond data-analyse. Hij analyseerde, fileerde, gaf duiding, knoopte belangrijke aspecten aan elkaar en legde vingers op nog verder te ontginnen plekken. Dat slotrelaas oogste dan ook veel lof, zo bleek (ook) uit de binnengekomen evaluaties op het webinar.

Wisselingen van de wacht

Nog even terug naar wat er is gebeurd in de voorbije jaren. De samenstelling van de kernredactie (Editorial Board) is de laatste twee jaren behoorlijk veranderd. Zo verlieten Tom Groot (VU), Ed Vosselman (RUN), Arnoud Boot (UvA) en Roger Dassen (VU) de redactie en nieuwe en jongere kernredactieleden traden aan: Anna Gold (VU), Paula van Veen-Dirks (RUG), Marcel van Rinsum (EUR) en Peter Rooseboom (EUR). Op de MAB-website ziet u ook welke ‘MAB’-gebieden deze nieuwe redactieleden voor hun rekening nemen. De leden die teruggetreden zijn, waren al sinds de jaren ’90 lid van de kernredactie van het MAB en zij hebben hier veel aan bijgedragen. Niet alleen door mee te denken en richting te bepalen, maar ook door het schrijven van een reeks uitstekende artikelen. Wij zijn hen daar zeer dankbaar voor.

Eind 2021 is ook Chris Knoops (EUR) teruggetreden. Chris was hoofdredacteur van het MAB vanaf 2002. Gedurende twintig jaar (!) heeft hij alle MAB-artikelen

van manuscript tot publicatie begeleid. Dit heeft hij op bewonderenswaardige wijze gedaan, met zeer veel toewijding, aandacht en energie. Om deze reden verdient Chris ook bijzonder veel dank voor zijn grote rol in het MAB. Gelukkig is er geen sprake van volledige terugtrekking. Chris blijft namelijk bij het MAB betrokken, maar hij doet dit nu vanuit de rubriek Externe Verslaggeving. Wij kunnen daardoor nog steeds een beroep doen op zijn waardevolle kennis, inzichten en ervaring.

Werkproces

Door het terugtreden van Chris Knoops verandert de werkwijze van de MAB-kernredactie ('Editorial Board') wel enigszins. Voor elk ingediend manuscript wordt de verantwoordelijkheid bij één lid van de Editorial Board neergelegd. Dit lid benoemt vervolgens twee leden, die de taak van reviewer toebedeeld krijgen. Een reviewer kan lid zijn van de Editorial Board, benoemd zijn als Subject Editor van het betreffende vakgebied of er kan een externe specialist op dat vakgebied worden benaderd om de review te doen. Zo is er bij de eerste aflevering van dit jaar bewust voor gekozen om een reviewer te benaderen die zeer thuis is in de Bayesiaanse statistiek.

Het is heel prettig en waardevol dat we een beroep kunnen doen op de huidige leden van onze huidige Editorial Board en eenieder die tot Subject Editor voor een bepaald vakgebied is benoemd. Tegelijkertijd is het ook belangrijk om onze ogen goed open te houden voor 'reviewtalent' buiten de huidige Editorial Board en ons huidige corps Subject Editors. Hoe meer gekwalificeerde reviewers we hebben, des te meer er te kiezen is en hoe beter de 'reviewbelasting' ook kan worden gespreid.

Bovendien kunnen deze externe reviewers ook een heel interessant netwerk hebben, met mogelijk potentiële schrijvers voor het MAB. De begeleiding van het redactionele en reviewproces hoort sinds begin dit jaar thuis bij Annemarie Oord (Tekstkracht, tekstpartner voor de accountancybranche). Zij zorgt onder andere ook voor de laatste eindredactionele slag over de gereviewde artikelen.

Vooruitblik

Waar staan we nu en waar gaan we naartoe? Dat is een belangrijke vraag, die met enige regelmaat moet worden gesteld. We richten daarom ook nadrukkelijk onze blik op de toekomst en hoe we ons daarin als MAB willen profileren. Het MAB is uiteraard niet het enige 'nationale' tijdschrift over accountancy en bedrijfseconomie; in andere Europese landen verschijnen er vergelijkbare tijdschriften. In Duitsland fuseerde vorig jaar het tijdschrift 'Business Research (BuR)' met de 'Schmalenbach Business Review (SBR)', dat voorheen het 'Schmalenbachs Zeitschrift für betriebswirt-

schafliche Forschung (ZfbF)' heette. Het nieuwe tijdschrift heet 'Schmalenbach Journal of Business Research'. Dit tijdschrift is nu – net als het MAB – een 'open access' tijdschrift en verschijnt voortaan helemaal in het Engels. In Scandinavië gebeurde iets gelijkwaardigs met het 'Nordic Journal of Business'. De MAB-kernredactie zal over al deze ontwikkelingen nadenken en er lessen uit trekken. De ontwikkelingen geven aan dat er zeker behoefte is aan 'nationale' accountancy- en bedrijfseconomietijdschriften, maar ze geven ook aan dat het belangrijk is dat artikelen door een groot internationaal lezerspubliek (in het Engels) gelezen kunnen worden. Daarmee neemt je gewicht als (open access) blad toe.

Talent stimuleren

Bij die blik op de toekomst hoort ook dat het MAB een bijdrage wil leveren aan het stimuleren van academisch onderzoek- en schrijftalent binnen accountancy en bedrijfseconomie. Het bestuur van de Stichting MAB, tegelijk de MAB-kernredactie, heeft daarom besloten zich te buigen over een nuttige besteding van een deel van het 'surplus' dat de stichting gedurende haar bijna honderdjarige bestaan heeft opgebouwd. Dit zal aldus ten goede komen aan accountancyonderzoek in Nederland. Binnenkort zullen we u daar meer over vertellen, maar de eerste gedachten gaan onder andere uit naar het aanmoedigen van jong talent.

Mooie vooruitzichten

Graag delen we nog twee mooie vooruitzichten met u: een op de iets langere termijn, een op de iets kortere termijn. In het jaar 2024 bestaat het MAB 100 jaar. De honderdste jaargang verschijnt echter niet in dat jaar, maar in 2026. Hier ligt een historische verklaring aan ten grondslag. Tijdens de Tweede Wereldoorlog is het MAB namelijk twee jaar niet verschenen. Die noodgedwongen 'time-out' is voor ons echter geen reden om het 100-jarig bestaan in 2024 niet te vieren. Kortom, in dat jaar vieren wij dus een eeuw MAB! Als het gaat om mooie vooruitzichten op de korte termijn: in dit tweede halfjaar staat er onder andere een prachtig themanummer over management accounting op het programma en een themanummer dat we gaan maken in samenwerking met het IIA. Dat rollen we uit langs twee lijnen: nieuwe ontwikkelingen en de rol van de Internal Auditfunctie enerzijds en 'nieuwe blikken hierop vanuit andere vakgebieden' anderzijds.

Kortom, wat ons betreft is en blijft MAB een belangrijk wetenschappelijk blad over accountancy en bedrijfseconomie, dat ook de potentie heeft om internationaal nog veel meer waardering te oogsten. Daarvoor zetten we ons als kernredactie en Subject Editors de komende periode weer met veel plezier in.

Namens de redactie,
Barbara Majoor (voorzitter)

■ **Prof.dr. B. Majoor RA** is hoogleraar Accountancy aan Nyenrode Business Universiteit en werkzaam bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM).
